

Prvý európsky index starostlivosti pri rakovine pankreasu: skorá detekcia je kľúčom pre záchranu životov

Slovensko je v tejto oblasti vzorom pre strednú a východnú Európu.

V Bruseli, 18. marca 2014

Vôbec prvé porovnanie liečby rakoviny pankreasu v Európe ukazuje, že väčšina krajín nevenuje dostatočnú pozornosť tejto chorobe. Napriek tomu, že táto choroba spôsobuje takmer rovnaký počet úmrtí ako rakovinaprsníka, je rakovina pankreasu z hľadiska zdravotnej starostlivosti relatívne zanedbávaná. V 4 z 5 krajín nie sú dáta o výsledkoch liečby monitorované a neexistuje v nich žiadna dohodnutá najlepšie osvedčená prax. Slovenská starostlivosť je v tejto oblasti určitým vzorom, pretože sa dostáva na 6. miesto v európskom indexe liečby rakoviny pankreasu (EPCI), ktorý dnes zverejnila švédská výskumná organizácia Health Consumer Powerhouse (HCP).

- Je to skutočne pozitívne prekvapenie, že môžeme vidieť Slovensko medzi najlepšimi krajinami v boji s rakovinou pankreasu, hovorí Dr. Arne Bjornberg, vedúci projektu vytvárania indexu HCP. Slovensko je jediná krajina v strednej a východnej Európe, ktorá poskytuje solídne údaje o liečbe rakoviny pankreasu. Úrovne päťročného prežitia u tejto choroby sú podobné ako v Holandsku a Dánsku. Diagnostika a liečba fungujú na Slovensku veľmi dobre. To, čo je potrebné zlepšiť, je informovanosť pacientov a paliatívna starostlivosť. V celkovom zhrnutí je Slovensko skutočným vzorom pro ďalšie krajiny strednej a východnej Európy.

Rakovina pankreasu má zaslúžene povesť „tichého zabijaka“. Táto rakovina býva zvyčajne odhalená veľmi neskoro, čo znamená, že jej liečenie je takmer nemožné. Ide o štvrtú najčastejšiu príčinu úmrtí na rakovinu v EU, ktorá každoročne usmrtí viac ako 100 000 Európanov. Na rozdiel od ostatných druhov rakoviny toto číslo neustále narastá. Väčšina ľudí s diagnózou rakoviny pankreasu umiera v priebehu prvého roka od stanovenia diagnózy.

Aj napriek problému, ktorý táto choroba predstavuje, väčšina krajín nemá žiadne najlepšie osvedčené postupy pre jej liečbu. 4 z 5 krajín nie sú schopné predložiť údaje o výsledkoch liečby. Šance na prežitie sú dvojnásobné v európskych krajinách s najlepšimi výsledkami než v krajinách s najslabšími výsledkami, ako ukazuje index EHCI.

- Napriek tomu, že pokiaľ ide o liečbu rakoviny pankreasu, celkový obraz nie je optimistický, je i v tejto oblasti možné zaznamenať určité výnimky, vysvetľuje Anne-Marie Yazbeck, vedúca projektu EPCI. Dobré príklady poskytujú Holandsko, Dánsko, Francúzsko a Írsko. Zdá sa, že lekári majú teraz väčšie povedomie o hrozbe tejto choroby a výsledky liečby sú relatívne dobre monitorované a dokumentované. To, čo je povzbudzujúce, je skutočnosť, že môžeme stanoviť strategické kroky, ktoré vedú k pokroku, pričom veľký počet týchto krokov je teraz súčasťou slovenskej starostlivosti v oblasti chorôb pankreasu.

Potreba stanovenia najlepšej praxe

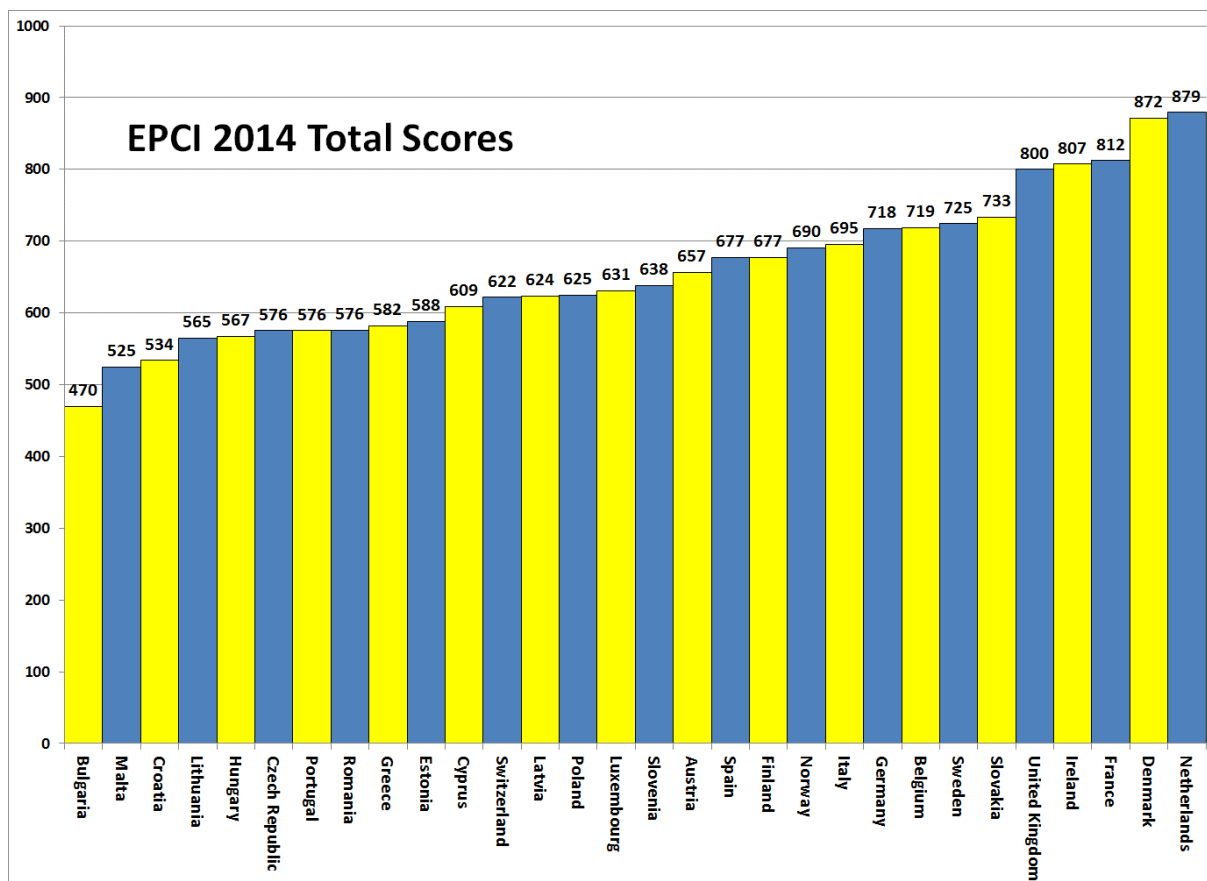
Index poukazuje na základné piliere v oblasti potenciálne najlepšej praxe pre liečbu rakoviny pankreasu na celoeurópskej úrovni:

- **Lekári v oblasti primárnej starostlivosti sú vyškolení tak, aby boli schopní upozorniť na rakovinu pankreasu, a aby vedeli rozpoznať kombinácie vágnych príznakov.**
- **Skorá detekcia je absolútne podstatný faktor pre umožnenie účinnej liečby.**
- **Rýchly prístup k špecializovanej diagnostike a chirurgii.**
- **Je potrebné monitorovať a dokumentovať výsledky liečby systematickým a ľahko dostupným spôsobom.**
- **Informovanosť pacientov ohľadne možností liečby spolu so zoznamami certifikovaných chirurgov špecializujúcich sa na rakovinu pankreasu a možnosti liečby v zahraničí.**

Uvedený index – vôbec prvé porovnanie starostlivosti v prípade rakoviny pankreasu v Európe – pokrýva nasledujúce oblasti s použitím 30 indikátorov: právo pacienta, informovanosť a dostupnosť starostlivosti, prevencia, výsledky liečby, diagnostika, liečebná a paliatívna starostlivosť.

Ako ukazuje porovnávacie kritérium krajín v oblasti EPCI, existuje široké rozpätie výsledkov u hore uvedeného indexu spolu s relatívne neobvyklou kombináciou krajín s vysokými a strednými hodnotami v hornej polovici tohto indexu.

Prvé miesto patrí Holandsku (rovnako ako v mnohých iných indexoch HCP), ktoré dosiahlo 879 bodov z možného počtu 1000 bodov, za ktorým nasledujú Dánsko (872 bodov), potom Francúzsko (812 bodov), Írsko (807 bodov) a Veľká Británia na 5. mieste (800 bodov), napriek tomu, že patrí ku krajinám s najhoršími ukazovateľmi prežitia v Európe. Slovensko (733) jena šiestom mieste.

Úplná prezentácia EPCI, spolu so správou, maticou a jednotlivými mediálnymi tlačovými správami pre 30 krajín, je k dispozícii zadarmo na stránkach www.healthpowerhouse.com. Pri použití tohto materiálu prosím citujte zdroj.

EPCI 2014 dostal neobmedzený grant od Celgene.

Pre otázky a informácie o EPCI kontaktujte:

Arne Bjornberg, mobilný telefón: +46 705848451, arne.bjornberg@healthpowerhouse.com

Anne-Marie Yazbeck: mobilný telefón: +386 40859278, info@healthpowerhouse.com

Pre ďalšie informácie o európskom indexe pre rakovinu pankreasu (EPCI) a o projekte Health Consumer Powerhouse navštívte internetové stránky [Health Consumer Powerhouse website](http://www.healthpowerhouse.com) alebo nás kontaktujte e-mailom na info@healthpowerhouse.com. Môžete nás taktiež sledovať na Facebook-u a Twitter-i: @HCPhealthindex.